

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitzy Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
minden nap d. u. 5 órákor

Nagybeeskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 67. szám.

Hétfő, március 23.

A költségvetés.

Teleszky pénzügyminiszter expozéja.

— márc. 23.

A szokott higgadt tárgyilagossággal, világos előadásban, mindenkire nézve könnyen megérthető módon ismertette Teleszky pénzügyminiszter az állam új költségvetését hatalmas expozéja keretében. A pénzügyminiszternek az az óriási előny áll rendelkezésére, hogy alapos szakismeretének bírálatán keresztül bocsáthatja az ország megítélése elé az állam pénzügyi gazdálkodását és a kormány pénzügyi terveit.

Ebből a ritka erőből származik az az őszinteség és közvetlenség is, amelylyel a pénzügyminiszter az egész költségvetésről és annak minden részletéről nyilatkozhatik. Teleszky pénzügyminiszternek nincs eltitkolni valója, sőt megengedheti magának, hogy maga rámutathasson a költségvetés hibáira, azokra a részletekre, ahol a jogos kritikának helye van, sőt maga elmondja azokat a módosításokat, amelyeket azok helyébe választani lehetne, amelyekről neki az volt a véleménye, hogy éppen az általa választottakat kellett elfogadni.

A politika viharai közepette a pénzügyminiszter nyugodtan állhat a helyén és a legnagyobb nyugalommal gondoskodhatik az állam szükségleteinek legmegfelelőbb kielégítéséről. És igazán csak örvendenünk lehet, hogy ez így van és hogy az állam pénzügyei gondos vezetés mellett a változatos politikai harcok közepette zavartalanul fejlődhetnek tovább. Amíg körülötte elkeseredetten, tulzott elfogultsággal folyik a politikai küzdelem, Teleszky férfias nyugodtsággal, mint egy modern Atlasz tartja vállain a magyar állam pénzügyeit és szakszerű higgadtsággal, a szakismeret biztosságával gondoskodik kedvező fejlődésükről.

Ami a jelenlegi költségvetésből is kiemelkedik, az ismét a rendes költségvetésnek kedvező képe. Ha a rendes kiadásokat a rendes állami bevételekkel hasonlítjuk össze, azt látjuk, hogy rendes bevételeink még mindig 75 millióval haladják meg a rendes kiadásokat, normális állami bevételeink tehát bőségesen fedezik a rendes állami szükségleteket.

Költségvetésünkben azonban igen nagy szerepet játszanak a rendkívüli kiadások, vagyis az átmeneti kiadások és a

beruházások is, amelyek együttvéve a rendes kiadásokkal az új költségvetésben 191 millió korona emelkedést tüntetnek fel. A számok enyhítése érdekében természetesen mindig figyelni kell arra, hogy a költségvetési év megváltoztatása következtében az új költségvetésben másfél éves fejlődés eredményei jelentkeznek, amelyek ennél fogva az eddigi emelkedéseknél nagyobb összegeket tüntetnek fel. Az állami bevételek tulzott óvatossággal vannak a költségvetésben előirányozva és a legfőbb tételtől azt is előre ki lehet mutatni, hogy a bevételek fejlődésének az előirányozott tételeket jelentékenyen meg kell haladniuk. Teleszky azonban sokkal inkább ragaszkodik a költségvetés realitásához, semhogy azon a legkisebb optimisztikus felfogásnak is helyet engedne a számbeli eredmények helyett.

Mindent összevetve, a költségvetés ismét csak az ország fejlődését tanúsítja s élénk bizonyosága a kormány öntudatos, helyes politikájának s erőteljes bizonyosága annak, hogy az ország kormányzata a legjobb kezekben van.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Március 23.

Barométer áll 749.8. Délután 1.38 órákor: Hőmérő 15.0 C°. Hőmérséklet: maximum 22-ikén 11.9 C°, min. ma reggel 2.0 C°. Csapadék 0.9 mm. Felhőzet Cú. Szélirány és erősség S3. Jóslat a következő 24 órára: Változékony, keleten sok helyütt esapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci = firtősfelhő. Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Főigazgatói látogatás.** Dr. Szele Róbert tankerületi főigazgató Nagybeeskerekre érkezett az itteni főgimnázium meglátogatására.

— **Az új perrendtartás magyarázata.** Dr. Marschalkó Tamás kir. táblabíró, egyetemi magántanár a tegnapi nap folyamán Nagybeeskerekre érkezett, hogy a bírói kar részére az új perrendtartásból magyarázó előadásokat tartson. Az első előadás ma délben folyt le a törvényház épületében.

— **Az árvaházegylet közgyűlése.** A helybeli r. k. árvaházegylet vasárnapra hirdetett közgyűlését, a tagoknak határozatképes számban való meg nem jelenése folytán, nem tarthatta meg. A közgyűlés a már hirdetett tárgysorozattal f. évi április hó 5-ikén, virágvasárnapján délelőtt 11 órákor a r. k. hitközségi épület dísztermében lesz megtartva. E közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz és erre ezúton is tisztelettel meghívja a tagokat az elnökség.

— **Előadás a feministák egyesületében.** A feministák egyesületének ifjusági csoportja számára f. hó 24-én, kedden d. u. 6 órákor tartja Streimann Antal főgimnáziumi tanár első esztétikai előadását „A színek és formák világából” címen a felső kereskedelmi iskola épületében. Az egyesület ezúton mond hálás köszönetet Knyaskó igazgatónak szíves készségeért, hogy ezen ismertető előadások számára az iskola egyik tantermét átengedte.

— **József-ünnepély az árvaházban.** A helybeli r. k. árvaházban fényesen sikerült ünnepély folyt le tegnap délután Alfréda főnöknő, árvaanya rendezésében az árvaházegylet vezetőségében levő Józsefek nevéünnepé alkalmából. A gyermekek a tavasz ébredése allegóriáját mutatták be. Szavaltak és énekeltek. Felköszöntötték szeretetöknek és hálájuknak adva kifejezést az elnököt, Franz József Lászlót és nejét, Szegfü Sándor titkárt, dr. Weiterschan József intézeti orvost és Harzer József egyleti alelnököt. Ezután a suszterinas és a pörüljárt beteg tanuló humoros történetét játszották el, mindvégig kacagásban tartva az árvaház sok vendégét. Igen nagy hatással szavalt az árvaházból kikerült Veréb Dénes polgári iskolai IV. oszt. tanuló az utszéli virágról. E fiút az árvaházból Hartig Albert állami tanító fogadta magához. Az árvák iránt nagy szeretettel és áldozatkészséggel viseltetett elhunyt Balázi József volt főgimnáziumi igazgatóról Jung István árva emlékezett meg kegyeletes szavakkal. Az árvaházból kiadott s most iparos- és kereskedőtanonokok mind jelen voltak e szép családi ünnepen.

— **Ernőháza új orvosa.** A mult héten esütörtökön volt Ernőháza új orvosválasztás, amelyen Tullies György főszolgabíró elnökölt. A már hosszabb idő óta üresedésben levő orvosi állásra csak egy pályázó akadt, dr. Awender Miklós es. és kir. ezredorvos személyében, kit a mult héten a község nagy lelkesedéssel választott orvosává annál is inkább, mert dr. Awender ernőháza születésű és szülei és rokonsága ott is lakik. A választás után banket volt, melyen számos felköszöntőben ünnepelték a megválasztott orvost és örömiüknek adtak kifejezést, hogy visszatért szülőhelyére.

— **Állatorvosválasztás.** Dr. Bozzay Aladár szolgabíró elnökle alatt folyó hó 18-án Nagyösz községben megtartott állatorvosválasztás alkalmával egyhangulag Klaszkin János körorvossal lett megválasztva.

— **A torontálmegyei orvosok értekezlete Nagyszentmiklóson.** Amint mult szombati lapunkban említettük, a Torontálmegyei orvosegyesület régebbi határozata folytán f. hó 21-én tartotta értekezletét Nagyszentmiklóson, amelyen Nagybeeskerekéről dr. Haidegger La-

A MODERN MOZI A VÁROSI SZINHÁZBAN.

410-41

Április 1-én, szerdán és április
2-án, csütörtökön színré kerül

JÉZUS ÉLETE

című színezett műfilm, hat
felvonásban.

A filmtechnika szenzációja. Eredeti helyszíni felvételek. 2600 méter. Páratlan látványosság!

Jegyek már most előreválthatók a Mozi pénztáránál.

jos megyei főorvos, dr. Fialovszki Béla kir. törvényszéki orvos és dr. Kuszing János munkásbiztosító pénztári főorvos is résztvett. Törökkanizsai, nagyszentmiklósi és zombolyai járás orvosai majdnem teljes számban voltak jelen. Az értekezleten orvostársadalmi kérdéseket vitattak meg s egyúttal teljes tárgyat. A legközelebbi értekezlet megállapodás szerint Zombolyán fog megtartani május hó közepén.

— **Március 15. Dolován.** Dolováról írják lapunknak: A dolovai áll. elemi isk. ifjúsága szép program keretében ünnepelt március 15-én. Az ország határán, nagyrésztben román és szerb lakta helyen volt ez az ünnepély, amely igazolja, hogy az állami iskola hivatása magaslatán áll s igazi nemzeti missziót teljesít. Érdekes és örömdetes volt látni, amikor az V—VI. osztályos szerb fiúk nemzeti színű szalaggal kabátjukon nagybüszkén szavalták a hazafias verseket. Az ünnepélyt a szózat zárta be.

— **Tengerészeti altiszti iskolába való felvétel.** A m. kir. belügyminiszter rendeletet bocsájtott ki, amely szerint miután a sebencői „hajósuhanó-iskola” tengerészaltiszti iskolává alakították át, azok a hajóinasok, akik ezt az iskolát legalább elégséges eredménnyel végzik el, már mint tengerészaltisztek kerülnek ki. Ebbe az iskolába a 14 és 17 év közötti ifjak léphetnek be s a belépési feltételekről a városi főjegyzői hivatal mint katonai ügyosztály ad bővebb felvilágosítást.

— **Két embert agyonsujtott a villám.** Heves égháboru dult a napokban Perjámoson. A viharban a villám is sűrűn csapkodott s becsapott Dreiner János házába is. A villám összezúzva a kéményt, befutott a lakásba is, ahol a Dreier-család még aludt. A szobában levők eszméletlenül estek össze, majd mikor a férfi magához tért, látta, hogy a másik ágy, amelyben felesége és kis gyermeke fekszik, lángokban áll. Dreier nagynehezen elottorta a tüzet, de akkor már a kis gyerek halott volt s felesége is alig lélegzett. Mind a kettőjüket a villám sujtotta. A villámsujtott asszonyt gyorsan kezelés alá vették, de az orvos sem segíthetett rajta s Dreiernek néhány óra múlva szintén meghalt.

— **Uj törvénykezési épületek Kikindán és Nagyszentmiklóson.** Az 1914—1915 évi költségvetésben számos új törvénykezési épület építése van fölvéve, amelyek közül Torontálmegyére kettő jut. És pedig Nagyikindán új törvényszéki palotát és fogházat, Nagyszentmiklóson pedig új járásbírói épületet és fogházat építenek.

— **A négyezredik keresztelő.** Zombolyáról írják: Nem mindennapi jubileumot ült Csicsáky Imre pápai kamarás, zombolyai plébános. A plébános ugyanis, aki 1896 óta vezeti a zombolyai plébániát, március 15-én keresztelte a négyezredik gyermeket. A négyezredik gyermek, akit most Csicsáky a keresztvív alá tartott, Tengler Péter zombolyai gazda fiaeskája volt.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnémaintézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adatnak vissza a szülőknél. Felhívják az érdekelt szülőket, hogy kérvényeket mielőbb, de legkésőbb június 15-éig küldjék be a temesvári siketnémaintézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **Kivándorlási hiénák Torontáiban.** Nagyikindáról írják: Torontálmegyét néhány nap óta fővárosi titkos rendőröknek egész raja szállotta meg, mert újabban ismét roppant nagy arányokat öltött a kivándorlás s a határrendőrség megállapította, hogy különösen a katonakötelesek közül szöktettek sok leányt a délvidékről. A Nagyikinda környékén levő gazdag sváb falvakban a legjövendelőbb mesterségek egyike a katonakötelesek szöktetése s a határrendőrség már régen megállapította, hogy éppen a kikindai ügyészégi kerület környékén levő sváb falvakban különösen nagyban folyik a garázdálkodás. A Nagyikindán járt titkosrendőrök kitűnő nyomon haladva, esütörtökön Temesvárotra le is tartóztatták a katonaköteleseket szöktető banda fejét: Klatzhoffer Mátyást és az ennek segédkező özv. Kriszt Józsefnét. Miután a két társ működésének fő terepuma Nagyikinda környékére esett, Klatzhoffert és Kriszt Józsefnét áthozták a nagyikindai ügyészéghöz. A kiküldött határrendőrök kétséget kizárólag megállapították, hogy a két letartóztatott évek óta manipulál katonakötelesek szöktetésével. Minden esetben két-háromszáz koronát keresett Klatzhoffer a kiszabadított, Amerikába kalauzolt egyéntől s amellet a hajóstársaságoktól is bezsebelte a megfelelő províziókat.

— **Játék a fegyverrel.** A fegyverrel való gondatlan játszadozásnak megint áldozata van. Törökbecsén a múlt héten Matula Károly táviróvonal-felügyelő lakásán ennek 19 éves öccse, Matula Béla egy forgópisztolyval babrált. A pisztoly elsült s a golyó a közelben levő Kovács Mariska nevű 14 éves leány fejébe furódott, úgy, hogy a leányka néhány óra múlva meghalt. A gondatlan fiu ellen megindították a vizsgálatot.

— **A multság vége.** Kumánon, az ottani korezmában a napokban vidáman mulatott két kumáni gazda: Szekulity Milutin és Fuletin Péra. Mikor már jól felöntöttek a garatra, összeveszttek, majd Szekulity bieskát rántott s Fuletint melibe szurta, aki halálosan megsebesült.

— **Az öreg inas.** Nagyikindáról írják: Csütörtökön este a Rózsa-utcában Marx Péter 19 éves kereskedő inas egy kis forgópisztolyval öngyilkossági szándékból a bal vállába lőtt. Marx sérülésével maga ment be a rendőrségre s ott az ügyeletes őrmesternek jelentette, hogy öngyilkos akart lenni, hogy szíven akarta magát löni, de a golyó a vállába furódott. Az inas vállából lassan szívárgott a vér, a gyenge fegyver golyója a váll peremesontjában megakadt. A rendőrségen azonnal intézkedtek, hogy a golyó eltávolítása végett a fiut kórházba vigyék. Marx, aki Somlyai Endre fűszerkereskedésében inas, öngyilkossági kísérletének okául azt adta elő, hogy mint nagy legény, bálba menő ifju, szegyelte, hogy még mindig inaszkodnia kell s ezért akart meghalni. Sérülése nem veszélyes.

— **A fegyvere rejtélyes halála.** Lugosról jelentik: A kiskrassói határban a napokban egy vérbe fagyott emberi hullát találtak. A hulla fején fejszeapások látszóttak. A meggyilkolt emberben Meresa Péter 41 éves resiczabányai esavargóra ismertek, aki csak nemrégén szabadult ki a fegyházból, ahol tíz évet töltött.

TAJÉKOZTATÓ.

Az *inguenes olvasóhelyiség és közkönyvtár* nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi *ingyenes népkönyvtár.* A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A *„Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlete”* nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Március 25. délután 3 órakor évi *rendes közgyűlés.*

Művészet, irodalom.

(*) **A tavaszi színiévad.** Balla Kálmán színtársulata e hó végén fejezi be Lugoson az előadásait s onnan a társulat Nagybecskerekre jön. A társulat itt április 3-ikán kezd meg a tavaszi színi szezonot, amely egy hónapig tart. Az első előadás április 3-ikán pénteken lesz s a társulat a „Katonadolog” című operettet mutatja be, amely annakidején nagy sikert aratott a fővárosi Népoperában.

(*) **Prutyi megint mesél.** Nagy Endre kedves, mulatságos gyermek-alakja, Prutyi megint feltűnik a Jó Pajtás-ban, a március 22-iki számban s a kitűnő író elmond egy pompás kis történetet. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának e számba is, mint mindegyikbe, legkitűnőbb íróink írtak: Sebők Zsigmond folytatja Az arany cipő, Benedek Elek pedig Oh, szép ifjúságom című regényét, Szemere György elbeszélést ad, Benedek Elek és Endrődi Béla bájos verseket, Gedő Lipót kacagató verses elbeszélést írt, Voit Ervin szép képet rajzolt, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK.

A MINISZTERELNÖK A KIRALYNÁL

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Tisza István gróf miniszterelnököt a király ma délelőtt különkihallgatáson fogadta. A kihallgatáson a miniszterelnök a folyóügyekről tett jelentést az uralkodónak. A kihallgatás után a miniszterelnök a délelőtt folyamán a közös miniszterekkel tárgyalt.

VILMOS CSÁSZÁR BÉCSBEN.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Vilmos német császár tegnap d. e. 11 órakor a penzinger pályaudvaron Bécsbe érkezett. A császárt a pályaudvaron királyunk és a főhercegek fogadták. A két uralkodó a legnagyobb melegséggel üdvözölte egymást.

AZ IDEI NAGY HADGYAKORLATOK

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, az idei őszi nagygyakorlatokon a pozsonyi, gráci, zágrábi és bécsi hadtestek vesznek részt. A hadgyakorlatok főparancsnoka Ferenc Ferdinánd trónörö-

Modern Mozi

= a városi színházban. =

Hétfő 23.

Kedd 24.

Ha mulatni és nevetni akar,
nézze meg

A 30-as számú szobát.

Grotesk francia vigjáték 3 fölvonásban.

Film d'Art.

= Kezdeté este fél 9 órakor. =

218—100.21

kös lesz. A hadgyakorlaton részt vesz Vilmos német császár is, akit királyunk a mai napon fog meghívni a hadgyakorlatokra.

AZ ORSZÁGOS KASZINÓ VÁLSÁGA.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az Országos Kaszinó tagjainak egyrésze ma kigolyózási indítványt adott be a kaszinó választmányához Zlinszky István és Beniczky Ödön ellen. A választmány az indítványt ajánlott levélben közli a két kaszinótaggal. Itt említjük meg, hogy az Országos Kaszinóból eddig 127 katonatiszt lépett ki.

A HORVÁT BÁN JELŐLTSEGE.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrábról sürgönyzik, Zágráb város első kerületében tegnap jelölték nagy lelkesedéssel Skerlecz Iván báró horvát bánt, aki mindjárt el is mondotta programbeszédét, amely általános tetszést keltett.

A DOBRÓI MANDÁTUM.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A dobrói kerületben tegnap kezdte el körutját a kerület munkapárti képviselője, Ghillányi Sándor báró, aki egyes községekben elmondotta programbeszédét. Ghillányi programbeszédében Tisza föltétlen hívének mondotta magát. A választás április 2-ikán lesz.

A FIUMEI PODESZTA-VÁLASZTÁS.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből sürgönyzik, holnap d. u. 5 órakor lesz ott a podesztá-választás. A választás elé nagy érdeklődéssel néznek.

ANDRÁSSY MANÓ GRÓFNÉ HALÁLA

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Andrassy Manó gróf özvegye, szül. Pálffy Gabriella grófnő, néhai Erzsébet királyné udvarhölgye, tegnap ott meghalt.

AZ ULSTERI FORRADALOM.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, Ulsterban annyira kiélesedett a helyzet, hogy a fegyveres beavatkozás elkerülhetetlennek látszik. A helyzetet súlyosítja, hogy a hadsereg álláspontja nagyon ingadozó. A hadügyminiszteriumban lázasan dolgoznak a fegyveres beavatkozás előkészítésén. Ma délelőtt a miniszterelnök, majd a canterbury-i érsek kihallgatáson volt a királynál az ulsteri forradalom dolgában.

A Reutter-ügynökség jelentése szerint az irországi harmadik lovasdandár 76 tisztje közül 70 — köztük Cook tábornok — elbocsátásukat kérték, mert nem akarják katonáikat Ulster ellen vezetni.

AZ EXSZULTÁN HALDOKLIK.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Abdul Hamid, az exszultán holdoklik s az orvosok szerint a katasztrófa minden órában bekövetkezhetik.

A MÉREGKEVERŐ VIVÓMESTER KIVÉGEZÉSE.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Frankfurtból sürgönyzik: Hop Károly vivómestert, aki feleségét és anyját megmérgezte, ott ma reggel kivégezték.

PEGOUD NEM RÖPÜL BUDAPESTEN

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pegoud, a szaltomortálás aviatikus elutazott Budapestről, mert fölszállását nem engedték meg.

LEZUHANT AVIATIKUS.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Baselből sürgönyzik, Bohrer svájci aviatikus tegnap nagy magasságból lezuhant repülőgéppel és szörnyet halt.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 841, Osztrák Hitel 635, Koronajáradék 82.40, Osztrák-Magyar Államvasut 711, Jelzáloghitelbank 439, Leszámitoló Bank 509, Hazai Bank 281, Magyar Bank 530, Kereskedelmi Bank 3663, Rimamurányi 649, Salgótarjáni 719, Általános Kőszénbánya 1056, Közúti Vasut 624, Villamos Vasut 326, Adria 614.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.59
Buza (októberre)	11.29
Rozs (áprilisra)	9.75
Rozs (októberre)	8.74
Zap (áprilisra)	7.54
Zab (októberre)	7.74
Tengeri (májusra)	6.71
Tengeri (júliusra)	6.85

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzüiacról.

Budapest, 1914 március 19.

A külpolitikai helyzetre vonatkozólag az Oroszország és Németország, valamint a monarchia viszonyát tárgyaló újságírók e héten sem szüntek meg és bár illetékes helyről ismételt elhangzott kijelentések szerint azoknak nem kell túl nagy jelentőséget tulajdonítani, a közvéleményt, főleg Németországban, mégis nyugtalanították. Főleg ennek tulajdonítható, hogy a tőzsdéken a forgalom a legutóbbi héten nem tudott megélni. A budapesti tőzsde is a külföldi jelentések hatása alatt állott, a forgalom mindvégig kis keretekben mozgott és az Osztrák Magyar Bank legutóbbi kamatlábleszállítása nem gyakorolt az irányzatra semminemű hatást. Csak a 4%-os magyar koronajáradék árfolyama volt valamivel magasabb. A pénzüiac helyzete változatlan. Nálunk a pénzhiány főleg annak tulajdonítható, hogy a szükséglet kicsi és a vállalkozási szellem nem igen mutatkozik, ugyisint az építkezés sem öltött nagyobb méreteket. A devizaárfolyamok alakulása az utóbbi héten nem volt éppen kedvező, azok nagyrészt a paritás felett állanak, ami arra mutat, hogy a nálunk most uralkodó pénzüviszonyokhoz képest a külföldi pénzüajánlatok nem számottevőek.

A részvénypiacon említésreméltó mozgalom alig történt. Vezető bankpapírjaink árfolyama alig változott, a helyi bankpapírok közül Agrárbank-részvények iránt mutatkozott érdeklődés.

Ipari papírok el voltak hanyagolva, nagyrészt inkább árfolyamesőkkenéseket tüntetnek fel, kisebb forgalom volt Drasche, Magyar ruggyantaárugyári és Temesvári szesz-részvényekben, nagyobb részt lényegtelen árfolyamváltozással.

Kiemelendő az Adria tengerhajózási részvények további áremelkedése, melyek iránt a kereslet a legutóbbi jelentésünkben is említett okokból kifolyólag egyre tart.

A sorsjegypiac nem tüntet fel lényeges változást.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	óra perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6.21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7.10
Karlova délelőtt	10.09
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Karlova—Szegedre délután	1.13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután	4.09
Pancsovára délután	5.10
Karlova—Szeged—Budapestre este	7.18
Pancsovára délelőtt	8.10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Módos—Temesvárra reggel	3.33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	10.59
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel	6.35
Antalfalvára reggel	4.30
Zsombolyára keskenyvágányú vonalon reggel	2.26
Zsombolyára keskenyvágányú vonalon délelőtt	11.55
Zsombolyára keskenyvágányú vonalon délután	5.25

ÉRKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.	
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlovaról este	9.21
Budapest—Szeged—Karlovaról este	7.17
Budapest—Szeged—Karlovaról délután	4.50
Budapest—Szeged—Karlovaról délután	3.11
Szeged—Karlovaról délelőtt	9.24
Budapest—Szeged—Karlovaról délelőtt	6.49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	9.28
Temesvár—Zsombolyáról este	6.40
Pancsováról délelőtt	8.38
Pancsováról este	7.09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Módosról reggel	6.56
Szécsányról este	8.16
Pancsováról délután	5.04
Zsombolyáról keskenyvágányú vonalon este	9.34
Zsombolyáról keskenyvágányú vonalon délután	4.10
Zsombolyáról keskenyvágányú vonalon délelőtt	8.28

Hirdetések.

Irodistát keres

ki magyarul és németül levelez.

Az ajánlkozó levélhez bizonyítványok másolata melléklendő. —

Szerdahelyi Károly,
Bégaszentgyörgy.

406—2.2

Nagylajosfalva község elöljáróságától.

Hirdetmény.

Nagylajosfalva község az Istvánvölgy község határában fekvő birtokán a „Terézia”-esatornán állandó jellegű hidat kíván építtetni. Az előmérleti költségvetés szerint 23.872 korona 10 fillér kiviteli költséggel.

Az árlejtési feltételek Nagylajosfalva község jegyzőjénél betekinthetők.

Ajánlat 2000 korona óvadékkal 1914. évi április hó 7-ig bezárólag fogadtatik el.

Nagylajosfalva, 1914 március 18.

Jedlicska Jenő, Pribella Pál,
jegyző. 404—2.2 bíró.

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös „ 68 ”

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21—x.33

Pénz!

Törlesztéses jelzálogkölcsönt

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekebelezési váltókölcsönt legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és házakra

legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

== folyósítok. ==

Ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonbérbeadását is elvállalom.

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája ::

Nagybecskerek, Szerb templom utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

Telefonszám 318.

Telefonszám 318.

Eladó

130 hold prima szántóföld tanyával Nagy-

becskereken, 70 hold prima szántóföld

tanyával Nagybecskereken, 80 hold prima

szántóföld Versecz mellett

379-x.8

Kardos Lipót

bankbizományos, Nagybecskerek

Házhelyek és építkezési kölcsönök.

♦♦♦ ♦♦♦
A Torontali Agrárbank ház helyekül parcellázza a volt Weiterschan-féle szőlőt és egyúttal a házak felépítésére kölcsönt szerez, illetőleg engedélyez.

A telek ára és a kölcsön előnyös feltételek mellett 25 év alatt törlesztendő.

♦♦♦ ♦♦♦
Közlebbi felvilágosítások a banknál szerezhetők.
368-6.4

Ajánlati hirdetmény.

Az alsóaradi-i gör. kel. szerb egyházközség részére végzendő templomtető újbóli felépítése és 7000 korona költséggel előirányzott föld-, kőműves-, acs-, tetőfedő-, bádogos, aszfalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, festészeti stb. munkák elvállalása iránt f. é. március hó 29 napján írásbeli ajánlati tárgyalás lesz megtartva.

Részletes költségvetés, terv és szerződési minta az alsóaradi-i gör. kel. szerb egyházközség előjáróságánál betekinthező.

Ugyanott befizetendő az előirányzott összeg 10%-a bánatpénz gyanánt.

Az egyházközség fenntartja magának azon jogot, hogy tekintet nélkül az árjelítés eredményére, az ajánlattevők közül annak adhassa át a munka kivételét, aki a legtöbb anyagi és erkölcsi biztosítékot nyújt.

Az ajánlattevők kötelesek az iparengedélyüket felmutatni.

Alsóaradi, 1914. évi március hó 19-én.

403-2.2

Egyházközség előjárósága.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

12609/1913. tkvi. szám.

409-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Móricz Ferenc végrehajtónak Markov Milutin végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 3988 korona 94 fillér tökékövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőöttebe községben fekvő s a praedium riethi 397. sz. tkjvben + 1. sor., 1762/3. hrsz. 5 hold 497 □-ól szántóra 1531 korona, + 2. sor., 1764/3. hrsz. 8 hold 1103 □-ól szántóra 2400 korona s a 163. sz. tkjvben + 1-30. sorszám alatt foglalt ingatlanokból Markov Milutint illető 394/4216-ed részre 2 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi április hó 7. (hetedik) napján délelőtt 10 órakor Felsőöttebe község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147, 150, 170. §§., 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi január hó 3. napján.

Gojdits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

11667-1913. tkvi. sz.

373-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Ney Simon felsőeleméri kereskedő végrehajtónak Öhl Miklós alsőeleméri lakos végrehajtást szenvedett ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 159 korona 21 fillér tökékövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Alsőelemér községben fekvő s az alsőeleméri 65. sz. tkjvben A I. 1. sor., 120., 121. hrsz. 800 □-ól területű belteleknek és a rajta épült 62. ői sz. háznak Öhl Miklóst illető felerészére 1001 korona kikiáltási árban és az alsőeleméri 442. számú tkjvben A. I. 1. sor., 719.b/1/a. hrsz. 1 hold területű szántóföldnek Öhl Miklóst illető felerészére 417 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi április hó 14. (tizennegyedik) napján délelőtt 10 órakor Alsőelemér község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147, 150, 170. §§., 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi január hó 10. napján.

Rektorisz Károly s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

Uj uri ház

Nagybecskereken

4 lakónak alkalmas 8 utcai szobával és mellék helyiségekkel eladó.

== Ház ==

kitűnő italméréssel, forgalmas utcában, előnyös feltételek mellett

== eladó. ==

Cséplőgarnitúra

komplett, cséplő 2 éves, bika 10 éves, kifogástalan karban, kedvező fizetési feltételek mellett eladó

Kardos Lipót

bankbizományosnál Nagybecskereken.

Telefonsz. 318.

407-x.2

Telefonsz. 318.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontál vármegyében.